

Raadsvoorstel

Commissievergadering : **P&C**
Titel : Programmindeling vanaf Programmabegroting 2027
Portefeuillehouder/Teamleider : C.P. van Burgsteden
Extern zaak ID (zaakcode) : 0085272330

Datum collegevergadering

18 juni 2026

Voorgesteld besluit

1. Met ingang van de programmabegroting 2027 de volgende indeling te hanteren voor de programma's en thema's:
 - a. Programma 1: Jongvolwassenen en jonge gezinnen binden aan onze dorpen
Thema 1.1 Wonen en ruimtelijke ontwikkeling
Thema 1.2 Goed Opgroeien
 - b. Programma 2: Sterke dorpen en goede zorg dichtbij
Thema 2.1 Meedoen
Thema 2.2 Samenleven
Thema 2.3 Gezondheid
 - c. Programma 3: Verbonden, bereikbaar en een sterke openbare ruimte
Thema 3.1 Infrastructuur en bereikbaarheid
Thema 3.2 Leefomgeving en natuur
 - d. Programma 4: Economie, natuur en landschap in balans
Thema 4.1 Economie en werkgelegenheid
Thema 4.2 Duurzaamheid
Thema 4.3 Landbouw en landelijk gebied
Thema 4.4 Recreatie en toerisme
 - e. Programma 5: Betrouwbare en samenwerkende gemeente waar inwoners zich veilig voelen
Thema 5.1 Bestuur, dienstverlening en financiën
Thema 5.2 Openbare orde en veiligheid
Thema 5.3 Asiel en migratie

Openbaar

Ja, passief via openbaar verslag

Inleiding

In onze financiële verordening (artikel 212 gemeentewet) staat dat de raad aan het begin van de raadsperiode de programma-indeling, thema's per programma en de extra paragrafen (naast de verplichte) vaststelt. Sinds begrotingsjaar 2024 hanteren we de standaard 'BBV indeling'. In de jaren daarvoor hadden we een eigen indeling.

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) biedt gemeenten de vrijheid om af te wijken van deze negen standaardprogramma's. Zolang de financiële systematiek maar eenduidig en controleerbaar blijft. De start van de nieuwe raadsperiode, het vaststellen van de toekomstvisie en de op de toekomstvisie gebaseerde indeling van het coalitieakkoord geeft aanleiding om de indeling van de programmabegroting aan te passen. En de nieuwe indeling te baseren op de toekomstvisie.

Dit onderwerp is kort besproken in de auditcommissie van 10 juni. Vervolgens is er ook een toelichting gegeven in het presidium van 16 juni. Toen is afgesproken dit onderwerp als ingekomen stuk te behandelen in de raadsvergadering van 30 juni 2026, en hierbij ook een besluitstuk toe te voegen. Dat ligt hierbij voor.

Argumenten

1.1 Daarmee is de begroting ingericht op basis van de belangrijke maatschappelijke opgaven van onze gemeente.

Met de toekomstvisie is vastgesteld wat de belangrijke maatschappelijke opgaven zijn voor de komende jaren. Het geeft richting voor de lange termijn. Omdat de toekomstvisie 2040 is vastgesteld als langjarige koers voor Ooststellingwerf, ligt het voor de hand dat het belangrijkste sturingselement van de raad daar ook op aansluit. Met een dergelijke nieuwe indeling krijgt u niet minder informatie, maar juist meer samenhangende informatie. Het wordt beter zichtbaar welke maatschappelijke doelen worden nagestreefd, welke activiteiten daaraan bijdragen en welke middelen daarvoor worden ingezet. Bijvoorbeeld bij woningbouw ziet u als raad dan niet alleen hoeveel woningen zijn gerealiseerd en hoeveel geld hieraan is uitgegeven, maar ook hoe dat bijdraagt aan de doelen uit de Toekomstvisie, zoals het behouden van jongeren en jonge gezinnen in Ooststellingwerf. Daardoor wordt ook zichtbaar waar extra inzet nodig is en welke aanpak het meeste effect oplevert.

1.2 Het geeft meer overzicht en inzicht

In één oogopslag kunt u zien wat er binnen elk van de vijf langetermijndoelen gebeurt, in plaats van dat de informatie is verspreid over verschillende beleidsterreinen en documenten. Daarbij is ook minder aanvullende uitleg nodig: de samenhang tussen doelen, activiteiten, middelen en resultaten is direct zichtbaar in de begroting en rapportages. Daarnaast is het gemakkelijker om te beoordelen of beleid en investeringen bijdragen aan de doelen die door de raad zijn vastgesteld.

1.3 Het zorgt voor efficiëntere informatievoorziening

Informatie over de voortgang van de Toekomstvisie en het coalitieakkoord is geïntegreerd in de begroting en rapportages. Daardoor zijn minder aparte (voortgangen)rapportages nodig.

1.4 Het zorgt ervoor dat programma's evenwichtiger zijn verdeeld

De huidige indeling kent een aantal (tekstueel en financieel) hele kleine programma's, en ook een aantal grote. Met deze nieuwe indeling kunnen we dit evenwichtiger maken.

Kanttekeningen

1.1 De aanpassing maakt vergelijken met andere gemeenten en voorgaande jaren op inhoud lastiger

De inhoudelijke vergelijkbaarheid is lastiger. Wanneer gemeenten verschillende programma-indelingen gebruiken, kan hetzelfde beleid onder verschillende programma's vallen. Dat maakt het moeilijker om beleidsinhoud één-op-één te vergelijken. Ook is het voor onze eigen gemeente lastiger om inhoudelijk terug

te kijken naar voorgaande jaren. Beleidsvelden die nu onder een nieuw programma vallen, stonden eerder onder een ander programma. Vanuit financieel perspectief is de vergelijkbaarheid overigens altijd geborgd. Het BBV verplicht gemeenten namelijk om een bijlage op te nemen waarin alle baten en lasten worden gepresenteerd volgens de uniforme BBV-programma's. Daardoor kunnen financiële cijfers van gemeenten onderling altijd worden vergeleken, óók wanneer een gemeente intern een eigen programma-indeling hanteert.

1.2 Het aantal programma's neemt af

De raad autoriseert de baten en lasten per programma. Formeel mag het college schuiven met budgetten binnen de programma's, als het beleid maar conform afspraken wordt uitgevoerd. In de praktijk gaat dit altijd transparant via de raad en wordt op een relatief hoog detailniveau verantwoording aan de raad afgelegd (via de rapportages en de jaarstukken). Dit gaat niet veranderen door voorliggend besluit.

Financiële toelichting

N.v.t.

Sustainable Development Goals (SDG's)

N.v.t.

Inwonersparticipatie

N.v.t.

Publicatie voor bekendmaking

De raad heeft een nieuwe indeling voor de programmabegroting vastgesteld. De indeling is gebaseerd op de maatschappelijke opgaven vanuit de toekomstvisie. De programmabegroting 2027 wordt voor het eerst op deze manier opgesteld.

Vervolg

De verwerking vindt plaats in de programmabegroting 2027. De werkzaamheden voor het opstellen van de programmabegroting zijn intern al gestart. De planning van de bespreking van de programmabegroting 2027 is als volgt:

- 15 september 2026 Collegebehandeling
- 20 oktober 2026 Raadscommissie P&C
- 3 november 2026 Raadsvergadering

Burgemeester en wethouders van Ooststellingwerf,

, secretaris

, burgemeester.

Bijlagen

1. Overzicht huidige en nieuwe indeling programmabegroting

Extern zaak ID (zaakcode) : 0085272330

De raad van de gemeente Ooststellingwerf;

nr.

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 18 juni 2026;

gelet op de Financiële verordening gemeente Ooststellingwerf, artikel 2;

Besluit

1. Met ingang van de programmabegroting 2027 de volgende indeling te hanteren voor de programma's en thema's:
 - a. Programma 1: Jongvolwassenen en jonge gezinnen binden aan onze dorpen
 - Thema 1.1 Wonen en ruimtelijke ontwikkeling
 - Thema 1.2 Goed Opgroeien
 - b. Programma 2: Sterke dorpen en goede zorg dichtbij
 - Thema 2.1 Meedoen
 - Thema 2.2 Samenleven
 - Thema 2.3 Gezondheid
 - c. Programma 3: Verbonden, bereikbaar en een sterke openbare ruimte
 - Thema 3.1 Infrastructuur en bereikbaarheid
 - Thema 3.2 Leefomgeving en natuur
 - d. Programma 4: Economie, natuur en landschap in balans
 - Thema 4.1 Economie en werkgelegenheid
 - Thema 4.2 Duurzaamheid
 - Thema 4.3 Landbouw en landelijk gebied
 - Thema 4.4 Recreatie en toerisme
 - e. Programma 5: Betrouwbare en samenwerkende gemeente waar inwoners zich veilig voelen
 - Thema 5.1 Bestuur, dienstverlening en financiën
 - Thema 5.2 Openbare orde en veiligheid
 - Thema 5.3 Asiel en migratie

Besloten in de openbare vergadering van 30 juni 2026.

, griffier.

, voorzitter.